

MO-106

May-2022

M.Ed., Sem.-II

A-004 : Methods of Educational Research

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચનાઓ : (1) દરેક પ્રશ્નને ધ્યાનપૂર્વક વાંચીને તેના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નમાં કોઈ તફાવત હોવાના સંજોગોમાં, અંગ્રેજી વૃતાન્ત નિર્ણાયક ગણાશે.

Section – I

1. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (છ માંથી કોઈપણ ત્રણ) 21
- (1) ઐતિહાસિક સંશોધન પદ્ધતિમાં સ્ત્રોતોના પ્રકારો સમજાવો.
 - (2) ગુણાત્મક સંશોધનને વ્યાખ્યાયિત કરો અને ગુણાત્મક અને સંખ્યાત્મક સંશોધન પદ્ધતિઓ વચ્ચેના કોઈપણ 5 તફાવતોને સમજાવો.
 - (3) ઐતિહાસિક સંશોધન પદ્ધતિના પગલાં સમજાવો.
 - (4) સ્ટેનલી અને કોમ્પબેલ દ્વારા વર્ણવેલ પ્રાયોગિક ડિઝાઈનની આંતરિક માન્યતાને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો.
 - (5) પ્રાયોગિક ડિઝાઈનના પ્રકારો જણાવી બાહ્ય ચલોને નિયંત્રિત કરવાની રીતો સમજાવો.
 - (6) વર્ણનાત્મક પદ્ધતિને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેના પ્રકારો જણાવો. કોઈપણ બેને વિગતવાર સમજાવો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (ચાર માંથી કોઈપણ બે) 4
- (1) ગુણાત્મક સંશોધનનો અર્થ જણાવો.
 - (2) ઐતિહાસિક સંશોધન માટે કોઈપણ બે સંશોધન સમસ્યાઓ લખો.
 - (3) કોહોર્ટ સર્વેક્ષણ શું છે ?
 - (4) આવયવિક યોજનાના પ્રણેતા કોણ છે ?

Section – II

2. (A) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (છ માંથી કોઈપણ ત્રણ) 21
- (1) ચલની વ્યાખ્યા લખો. ચલોના પ્રકારો જણાવો અને દરેકને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
 - (2) નમૂના પદ્ધતિના પ્રકારો જણાવો અને દરેકને ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.
 - (3) નમૂનાનો અર્થ જણાવો અને વ્યાપ વિશ્વ તપાસના ફાયદાઓ અને ગેરફાયદાઓ લખો.
 - (4) ઉત્કલ્પનાની સંરચનાના મૂળભૂત આધારો સમજાવો.
 - (5) ઉત્કલ્પનાના પ્રકારો અને ઉત્કલ્પના પરીક્ષણની ભૂલો સમજાવો.
 - (6) સારા સંશોધન પ્રશ્નોની લાક્ષણિકતાઓ લખો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (ચાર માંથી કોઈપણ બે) 4
- (1) યાદચ્છીકરણના બે ફાયદાઓ લખો.
 - (2) આદર્શ નમૂનાની આવશ્યકતાઓ લખો.
 - (3) વ્યાપ વિશ્વ ના કોઈપણ બે કાર્યો લખો.
 - (4) ઉત્કલ્પનાના નિર્માણમાં ચલોની ભૂમિકા જણાવો.
-

Seat No. : _____

MO-106

May-2022

M.Ed., Sem.-II

A-004 : Methods of Educational Research

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :**
- (1) Read carefully and answer accordingly.
 - (2) If there is any discrepancy in the question, then the English version will be considered as final.

Section – I

1. (A) Answer the following questions (Any **three** out of **six**) **21**
 - (1) Explain the types of sources in the Historical Research Method.
 - (2) Define Qualitative Research and explain any 5 differences between qualitative and quantitative research methods.
 - (3) Explain the steps of the Historical Research Method.
 - (4) Explain the factors affecting internal validity of Experimental design described by Stanley and Compbell.
 - (5) State the types of Experimental Design and explain the ways of controlling Extraneous variables.
 - (6) Define Descriptive method and state the types of it. Explain any two in detail.

- (b) Answer the following questions in short. Any **two** out of **four**. **4**
 - (1) State the meaning of Qualitative Research.
 - (2) Write any two research problems for historical research.
 - (3) What is a Cohort Survey ?
 - (4) Who is the Pioneer of Factorial Design ?

Section – II

2. (A) Answer the following questions (Any **three** out of **six**) **21**
- (1) Write the definition of Variable. State the types of variables and explain each with an example.
 - (2) State the types of sampling method and explain each with examples.
 - (3) State the meaning of the sample and write the advantages and disadvantages of Population Investigation.
 - (4) Explain the fundamental basis of hypothesis construction.
 - (5) Explain the types of hypothesis and errors of hypothesis testing.
 - (6) Write the characteristics of good research questions.
- (B) Answer the following questions in short. Any **two** out of **four**. **4**
- (1) Write two advantages of Randomisation.
 - (2) Write the essentials of an ideal sample.
 - (3) Write any two functions of Population.
 - (4) State the role of variables in Hypothesis construction.
-